Parlament Europejski
2014-2019

Dokument z posiedzenia

B8-0341/2017

15.5.2017

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

zgodnie z art. 123 ust. 2 Regulaminu

w sprawie strategii UE na rzecz Syrii
(2017/2654(RSP))

Barbara Lochbihler, Bodil Valero, Ernest Urtasun, Florent Marcellesi, Jordi Solé, Tamás Meszerics, Claude Turmes
w imieniu grupy Verts/ALE

B8-0341/2017

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie strategii UE na rzecz Syrii (2017/2654(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Syrii,

– uwzględniając konwencje praw człowieka ONZ, których stroną jest Syria,

– uwzględniając konwencję genewską z 1949 r. i protokoły dodatkowe do niej,

– uwzględniając komunikat z Genewy z 2012 r.,

– uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Syrii,

– uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Syrii, w tym konkluzje z dnia 3 kwietnia 2017 r., w których przyjęto strategię UE na rzecz Syrii, w tym wspólny komunikat wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Komisji z dnia 14 kwietnia 2017 r. zatytułowany „Elementy strategii UE na rzecz Syrii”,

– uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa dotyczące Syrii,

– uwzględniając oświadczenie współprzewodniczących konferencji brukselskiej poświęconej wspieraniu przyszłości Syrii i regionu, która odbyła się w dniach 4 i 5 kwietnia 2017 r.,

– uwzględniając sprawozdania Niezależnej Międzynarodowej Komisji Dochodzeniowej w sprawie Syrii powołanej przez Radę Praw Człowieka ONZ oraz rezolucje Rady Praw Człowieka ONZ w sprawie

Syryjskiej Republiki Arabskiej,

– uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że wojna w Syrii wywołała jeden z najpoważniejszych kryzysów humanitarnych na świecie od czasów II wojny światowej i wciąż ma katastrofalne skutki dla obywateli tego kraju; mając na uwadze, że ten konflikt, podsycany i pogłębiany przez podmioty zewnętrzne, ma coraz bardziej destabilizujący wpływ na cały region;

B. mając na uwadze, że od rozpoczęcia konfliktu w Syrii w 2011 r. życie straciło ponad 400 tys. osób, w większości cywilów; mając na uwadze, że 13,5 mln osób, tj. niemal trzy czwarte pozostałej populacji, w tym ponad 6 mln osób wysiedlonych i ponad 5 mln osób znajdujących się na oblężonych i trudno dostępnych obszarach, pilnie potrzebuje pomocy humanitarnej; mając na uwadze, że ponad 5 mln Syryjczyków było zmuszonych do poszukiwania schronienia za granicą;

C. mając na uwadze, że na mocy prawa międzynarodowego walczące strony są zobowiązane do podjęcia odpowiednich środków, by chronić ludność cywilną i infrastrukturę cywilną; mając na uwadze, że wszystkie strony konfliktu, a szczególności reżim syryjski i jego sojusznicy, dopuściły się masowych i wielokrotnych naruszeń praw człowieka oraz międzynarodowego prawa humanitarnego; mając na uwadze, że komisja dochodzeniowa ONZ, Sekretarz Generalny ONZ i Wysoki Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka stwierdzili, że w Syrii popełniano zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne;

D. mając na uwadze, że przemoc, jakiej się dopuszczano podczas konfliktu syryjskiego, obejmowała egzekucje pozasądowe, tortury i brutalne traktowanie, wymuszone zaginięcia, masowe i arbitralne aresztowania, ukierunkowane masowe ataki na ludność cywilną, karanie zbiorowe, ataki na personel medyczny, a także odmowę zaopatrzenia w żywność i wodę; mając na uwadze, że według doniesień reżim al-Asada jest odpowiedzialny za egzekucje przez powieszenie, akty tortur i egzekucje pozasądowe na masową skalę w ośrodkach detencyjnych; mając na uwadze, że przestępstwa te do tej pory uchodziły sprawcom bezkarnie; mając na uwadze, że głodzenie osób cywilnych poprzez oblężenie zaludnionych obszarów, jako taktyka wojenna stosowana przez reżim al-Asada i uzbrojone ugrupowania opozycyjne, stanowi wyraźne naruszenie międzynarodowego prawa humanitarnego;

E. mając na uwadze, że ryzyko eskalacji konfliktu w regionie wciąż pozostaje wysokie z powodu licznych interwencji ze strony szeregu podmiotów regionalnych, w tym Turcji, która niedawno przeprowadziła nową serię nalotów na bojowników kurdyjskich;

F. mając na uwadze, że według doniesień siły al-Asada użyły środków chemicznych w celu wyrządzenia szkód i uśmiercenia ludności cywilnej; mając na uwadze, że ostatni przypadek użycia broni masowego rażenia przeciwko ludności cywilnej miał miejsce w dniu 4 kwietnia 2017 r. w Chan Szajchun w prowincji Idlib, gdzie śmierć poniosło co najmniej 70 cywilów, w tym wiele dzieci, a setki zostało rannych; mając na uwadze, że w dniu 12 kwietnia 2017 r. Rosja zgłosiła weto wobec rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ potępiającej domniemane użycie zabronionej broni chemicznej w Syrii i wzywającej syryjski rząd do współpracy z organami prowadzącymi dochodzenie w sprawie tego incydentu;

G. mając na uwadze, że sprawiedliwość, praworządność i walka z bezkarnością to zasadnicze elementy stanowiące podstawę wysiłków na rzecz pokoju i rozwiązywania konfliktów;

H. mając na uwadze, że w dniu 4 maja 2017 r. Rosja, Iran i Turcja podpisały w Astanie (Kazachstan) umowę ustanawiającą cztery strefy deeskalacji konfliktu; mając na uwadze, że trzy państwa sygnatariusze mają występować w charakterze gwarantów sześciomiesięcznego odnawialnego rozejmu, w tym za pośrednictwem uzbrojonych sił monitorujących na miejscu; mając na uwadze, że porozumienie to przewiduje zakończenie wszystkich walk prowadzonych przez reżim al-Asada w tych strefach i niezakłócony dostęp organizacji humanitarnych do obszarów zajętych przez rebeliantów; mając na uwadze, że w tym tygodniu w Genewie rozpoczyna się kolejna runda rozmów prowadzonych pod przewodnictwem ONZ, a następną rundę rozmów prowadzonych pod przewodnictwem Rosji zaplanowano na połowę lipca w

Kazachstanie;

I. mając na uwadze, że w dniu 3 kwietnia 2017 r. Rada przyjęła strategię UE na rzecz Syrii, która obejmuje wspólny komunikat wysokiej przedstawiciel / wiceprzewodniczącej Komisji oraz Komisji pt.: „Elementy strategii UE na rzecz Syrii” oraz związane z nią konkluzje Rady; mając na uwadze, że strategia ta określa sześć kluczowych obszarów zainteresowania, a mianowicie: zakończenie wojny dzięki prawdziwym przemianom politycznym; promowanie konstruktywnych i pluralistycznych przemian; reagowanie na potrzeby humanitarne najbardziej poszkodowanych Syryjczyków; promowanie demokracji i praw człowieka; dążenie do rozliczenia za zbrodnie wojenne oraz wzmacnianie odporności ludności syryjskiej i społeczeństwa syryjskiego;

J. mając na uwadze, że w dniu 5 kwietnia 2017 r. UE współprzewodniczyła konferencji poświęconej wspieraniu przyszłości Syrii i regionu, w której udział wzięli przedstawiciele z ponad 70 krajów i organizacji międzynarodowych oraz międzynarodowego i syryjskiego społeczeństwa obywatelskiego; mając na uwadze, że konferencja ta uzgodniła kompleksowe podejście do kryzysu w Syrii;

K. mając na uwadze, że UE jest największym darczyńcą pomocy humanitarnej w Syrii i w krajach ościennych; od początku kryzysu Unia przeznaczyła na ten cel ponad 9 mld EUR;

1. ubolewa, że po sześciu latach przerażającej przemocy i ludzkiego cierpienia nadal brak postępów jeśli chodzi o polityczne rozwiązanie konfliktu syryjskiego; przypomina, że nie może być mowy o trwałym zbrojnym rozwiązaniu konfliktu i wzywa do natychmiastowego zaprzestania działań wojennych, wszystkich oblężeń, zapewnienia pełnego i nieograniczonego dostępu do pomocy humanitarnej w całym kraju i do ochrony pracowników organizacji humanitarnych przez wszystkie strony;

2. zauważa z ulgą wymierne osłabienie walk w dużej części kraju od czasu zakończenia w grudniu 2016 r. działań wojennych podsycanych przez Rosję i Turcję; wyraża ostrożny optymizm z powodu niedawnego porozumienia z Astany dotyczącego ustanowienia stref deeskalacji konfliktu; wzywa trzech poręczycieli porozumienia z Astany do zapewnienia przestrzegania zawieszenia broni; wzywa do ustanowienia w oparciu o rozdział VII mandatu ONZ, który powinien doprowadzić do silnej obecności w regionie oenzetowskich błękitnych hełmów w celu monitorowania sytuacji w strefach deeskalacji i wokół tych stref;

3. wyraża nadzieję, że inicjatywy dyplomatyczne podejmowane przez Rosję posłużą do wzmacniania międzynarodowych wysiłków na rzecz wypracowania rozwiązania politycznego; potwierdza w tym kontekście stały nadrzędny charakter prowadzonego przez ONZ procesu genewskiego oraz popiera wysiłki specjalnego wysłannika ONZ Staffana de Mistury na rzecz rzeczywistych przemian politycznych zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2254, wynegocjowanych przez strony konfliktu i przy wsparciu kluczowych podmiotów międzynarodowych i regionalnych; podkreśla znaczenie włączenia wszystkich mniejszości etnicznych i religijnych do rozmów o przyszłości Syrii i strukturze zarządzania;

4. po raz kolejny potępia w najostrzejszych słowach okrucieństwa i powszechne przypadki

łamania praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego przez siły reżimu al-Asada przy wsparciu jego sojuszników, a także przez uzbrojone podmioty niepaństwowe, w szczególności ISIS/Daisz i Dżabhat Fatah an-Szam;

5. potępia potworny atak chemiczny w Chan Szajchun na południu prowincji Idlib, który miał miejsce w dniu 4 kwietnia 2017 r. i który był ostatnim z serii ataków chemicznych przeprowadzonych w trakcie konfliktu syryjskiego; z zadowoleniem przyjmuje śledztwo prowadzone przez Organizację ds. Zakazu Broni Chemicznej (OPCW) oraz podkreśla konieczność pociągnięcia sprawców do odpowiedzialności;

6. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie strategii UE na rzecz Syrii, która daje solidną i kompleksową podstawę do wzmożonych działań UE zarówno w fazie konfliktu, jak i po jego zakończeniu;

7. podkreśla jednak, że strategia UE na rzecz Syrii nie powinna uniemożliwiać UE stosowania w perspektywie krótko- i średnioterminowej pragmatycznego i elastycznego podejścia pozwalającego na utrzymanie jej roli dyplomatycznej i możliwości wywierania nacisku, z myślą o kształtowaniu ostatecznych wyników rozmów politycznych;

8. w pełni popiera współpracę wysokiej przedstawiciel / wiceprzewodniczącej Komisji z podmiotami regionalnymi i lokalnymi biorącymi udział w konflikcie oraz próby znalezienia wspólnej płaszczyzny dla pokoju, aby móc rozpocząć dyskusje na temat przyszłości Syrii;

9. z zadowoleniem przyjmuje nacisk położony w unijnej strategii na rzecz Syrii na wspieranie odporności ludności syryjskiej i społeczeństwa syryjskiego; wzywa wysoką przedstawiciel / wiceprzewodniczącą Komisji i państwa członkowskie, by podwoiły wysiłki na rzecz budowania w miarę możliwości na wyzwolonych obszarach w Syrii, a także wśród syryjskich uchodźców żyjących na wygnaniu w regionie lub w Europie potencjału obywateli i społeczeństwa obywatelskiego Syrii, w tym z udziałem i za pośrednictwem podmiotów wspierających prawa człowieka, równość (w tym równouprawnienie płci i prawa mniejszości), demokrację i upodmiotowienie; podkreśla, że takie budowanie zdolności powinno wspierać Syryjczyków w kierowaniu przemianami (w takich obszarach jak regulacja mediów, decentralizacja, zarządzanie gminami czy uchwalenie konstytucji), z należytym uwzględnieniem potrzeb i roli kobiet;

10. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje konferencji brukselskiej poświęconej wspieraniu przyszłości Syrii i regionu, która odbyła się w dniach 4 i 5 kwietnia 2017 r., podkreśla, że potrzeby humanitarne nadal będą miały kluczowe znaczenie w nadchodzących latach oraz wzywa UE i jej państwa członkowskie, by zobowiązały się do długoterminowego zaangażowania, aby odpowiedzieć na potrzeby humanitarne i w zakresie odbudowy Syrii;

11. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie UE do bieżącej pomocy humanitarnej dla krajów sąsiadujących z Syrią, które przyjmują miliony uchodźców; wzywa jednak państwa członkowskie do dużo większego zaangażowania w ramach podziału odpowiedzialności, co pozwoli uchodźcom uciekającym z obszarów w Syrii ogarniętych wojną znaleźć ochronę w państwach, które nie leżą w bezpośrednim

sąsiedztwie, za pomocą przesiedlenia, programów humanitarnego przyjmowania uchodźców, uproszczonych procedur łączenia rodzin lub bardziej elastycznych przepisów wizowych;

12. z zadowoleniem przyjmuje promowanie rozliczania za zbrodnie wojenne jako jeden z kluczowych obszarów strategii UE na rzecz Syrii; podkreśla jednak, że należy podjąć dalsze działania w tym obszarze, w tym poprzez przyjęcie wspólnej polityki UE w sprawie skoordynowanej strategii dotyczącej odpowiedzialności za zbrodnie wojenne popełnione w Syrii, i wzywa wysoką przedstawiciel / wiceprzewodniczącą Komisji do odegrania aktywnej roli w tej kwestii;

13. ponawia swój apel do UE i jej państw członkowskich, by rozważyły – w ścisłej koordynacji z państwami o podobnym stanowisku – utworzenie trybunału do spraw zbrodni popełnionych w Syrii, do czasu pomyślnego odwołania się do Międzynarodowego Trybunału Karnego; wzywa państwa członkowskie do poczynienia wszelkich niezbędnych kroków w celu pociągnięcia domniemanych sprawców do odpowiedzialności, szczególnie dzięki zastosowaniu zasady represji wszechświatowej oraz za pomocą dochodzeń i ścigania obywateli UE odpowiedzialnych za zbrodnie wojenne i akty okrucieństwa w Syrii;

14. wzywa państwa członkowskie i ich sojuszników, w szczególności USA, do zapewnienia przejrzystości, rozliczalności i pełnego przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka w odniesieniu do ich udziału w wysiłkach międzynarodowej koalicji oraz w ich współpracy wojskowej ze stronami konfliktu;

15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządom i parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, specjalnemu wysłannikowi ONZ i Ligi Państw Arabskich do Syrii, członkom Międzynarodowej Grupy Wsparcia Syrii oraz stronom zaangażowanym w konflikt w Syrii.